

RAPPORT OM ANSVARSFULLA INVESTERINGAR

2020 — FÖRSTA HALVÅRET

S=Banken

FIM

INNEHÅLL

1	Inledning.....	1
	1.1 Ansvarsfulla investeringar.....	1
2	Produkter	2
3	Påverkande via ägarinflytande.....	2
	3.1 Företagsbesök.....	2
	3.2 Samverkan	2
	3.3 Bolagsstämmor	4
	3.4 Direkt bolagspåverkan	5
4	Fonds specifika hållbarhetsrapporter.....	6
5	Fondernas koldioxidavtryck.....	6
6	Impact investing.....	6
7	Klimatförändringen och investering	7
	Bilagor	8

1 INLEDNING

Det första halvåret och coronaviruset har påmint oss om hur viktigt det är att förbereda sig för nya slags globala hot. Vi vet att klimatförändringen är ett stort hot vars konsekvenser kommer att sträcka sig över flera decennier. Under det första halvåret gjorde vi avsevärda satsningar och förnyelser för att vi ska vara bättre förberedda på klimatförändringarna och ha en starkare roll i att hitta en lösning i klimatfrågan.

I maj gav vi ut publikationen **Klimatstrategi för S-Bankens Förmögenhetsförvaltning**, som beskriver hur vi som kapitalförvaltare beaktar klimatförändringen i vår investeringsverksamhet och hur vi genom vårt arbete strävar efter att vara en del av lösningen på klimatfrågan. I samband med publiceringen av klimatstrategin skärpte vi även våra uteslutningskriterier i fråga om elbolag. I fortsättningen investerar vi inte i elbolag där över en femtedel av omsättningen kommer från energi som producerats med kol, förutsatt att bolaget inte har en trovärdig plan för hur det ska minska kolberoendet. Vi lanserade även den nya fonden FIM Fossilfri Europa ESG, som inte investerar i fossila bränslen överhuvudtaget. Fonden säljs även under namnet S-Fond Fossilfri Europa.

Utöver de ovan nämnda ändringarna och förnyelserna publicerade vi även **Principer för ansvarsfulla fastighets- och skogsinvesteringar**, som beskriver varför och hur vi verkställer ansvarsfulla investeringar i fastighets- och skogsinvesteringar.

Den senaste förnyelsen är att vi har tagit fram fondspecifika hållbarhetsrapporter som publiceras kvartalsvis.

Denna rapport om ansvarsfulla investeringar innehåller detaljerad information om hur ansvarsfulla investeringar har beaktats i S-Bankens Förmögenhetsförvaltning under första halvan av 2020.

1.1 Ansvarsfulla investeringar

Ansvarsfulla investeringar är inte en separat fråga, utan en väsentlig del av våra investeringsbeslut. Detta visar till exempel vår organisation (Bild 1), där det inte finns någon separat avdelning för ansvarsfulla investeringar. Vi har skapat en fungerande process, där varje person som fattar investeringsbeslut för egen del ansvarar för att ansvarsfullheten integreras i investeringsbesluten. På så sätt kan vi säkerställa att relevanta frågor verkligen beaktas i beslutsfattandet. Den investeringschef som har ansvar för portföljförvaltningen ansvarar för helheten.

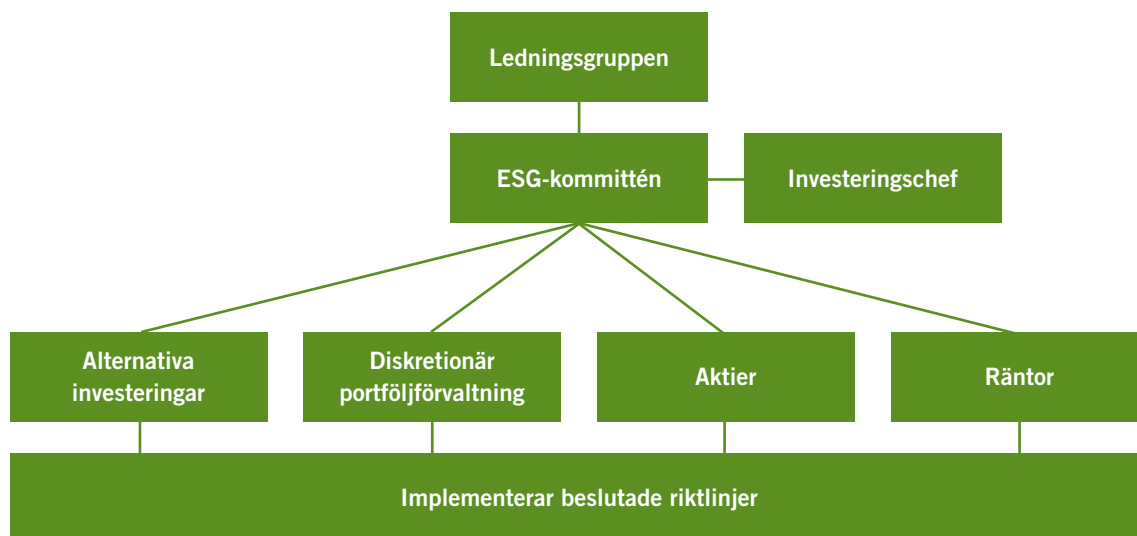

Bild 1

Företagens verksamhet påverkar på ett omfattande plan deras intressenter, såsom medarbetare, kunder, underleverantörer samt miljön och hela samhället. Dessa faktorer har även betydelse för företagets ekonomiska framgång. Därför är det inte egalt hur företag agerar. Och därför bedömer vi relevanta ansvarsaspekter så väl som möjligt i våra investeringsanalyser och -beslut.

Principerna enligt vilka ansvarsfullhet ska beaktas i vår investeringsverksamhet och i ägarinflytandet har beskrivits i principerna för ansvarsfulla investeringar och i ägarpolicyen. Dessa finns på www.fim.com.

2 PRODUKTER

Våra strategier för ansvarsfulla investeringar omfattar våra aktie- och räntefonder samt våra blandfonder som främst investerar i dessa. Således är alla våra fonder ansvarsfulla. I fonderna i fondfamiljen FIM Ansvar Plus har vi tagit ansvarsfulla investeringar ett steg längre än de allmänna principerna för ansvarsfulla investeringar. Under första halvåret 2020 lanserade vi en ny fond i denna produktfamilj.

Vår nya fond **FIM Fossilfri Europa ESG** är helt fri från fossila bränslen. Den investerar i huvudsak i bolag som är noterade i Europa och fokuserar på bolag som har en bra ställning när samhället går mot ett koldioxidsnålt skede. Fonden investerar inte i bolag där affärsverksamheten bygger på fossila bränslen, som olja, naturgas eller stenkol.

Förutom ovan nämnda fond hör även följande fonder till fondfamiljen FIM Ansvar Plus: **FIM IG Green ESG** som investerar i gröna obligationer, dvs. green bonds, **FIM Emerging Markets ESG** som investerar i aktier på tillväxtmarknaderna, **FIM Passiv Europa ESG** som är en passiv aktiefond som investerar i Europa, **FIM European HY ESG** som investerar i ränteinstrument emitterade av europeiska bolag med lågt kreditbetyg och **FIM Passiv USA ESG** som är en passiv aktiefond som investerar i USA.

3 PÅVERKANDE VIA ÄGARINFLYTANDE

3.1 Företagsbesök

Påverkande via ägarinflytande är viktigt och investerare har en utmärkt möjlighet till detta. Vi påverkar våra investeringsobjekt på många sätt. Det allra enklaste sättet att påverka via ägarinflytande är vid normala informationsmöten med företagsledningen. Genom att ställa frågor om ESG, dvs. miljö, samhälle och bolagsstyrning, visar vi för företagsledningen att vi anser att dessa teman är betydelsefulla.

3.2 Samverkan

Olika slag av samverkan mellan investerare är också ett bra sätt att påverka företagen. Samverkan kan vara proaktiv eller reaktiv och gälla ett visst tema eller ett enskilt problem. Vi deltar i fyra samverkansprojekt.

Climate Action 100+ är ett femårigt investerarinitiativ som inleddes i slutet av 2017. Genom initiativet påverkar investerarna systematiskt företag som orsakar de största växthusgasutsläppen och således har en nyckelposition i genomförandet av Parisavtalet. Över 160 företag i hela världen är föremål för påverkan.

Projektet har vuxit till ett av världens största investerarinitiativ och för närvarande deltar över 450 investerare i projektet. Deras sammanlagda investerade medel uppgår till cirka 40 000 miljarder US-dollar.

Syftet med initiativet är att förmå målföretagens ledning att:

- Skapa en förvaltningsmodell där bolagets styrelse ansvarar för att beakta och följa upp riskerna och möjligheterna relaterade till klimatförändringen

- Minska utsläppen inte bara i sin egen verksamhet utan i företagets hela värdekedja, så att målen följer målen i Parisavtalet
- Generera information om verksamhetens påverkan på klimatförändringen som stöd för investerarnas beslutsfattande enligt TCFD:s rekommendationer.

På hösten 2019 publicerades den första offentliga rapporten om hur initiativet Climate Action 100+ framskridit. Rapporten är Climate Action 100+ första uppföljningsrapport och fungerar som jämförelse för kommande rapporter.

Några exempel på vad Climate Action 100+ har åstadkommit hittills är att ett antal bolag som är föremål för påverkan, bland andra Southern Company och Royal Dutch Shell, har offentliggjort målen att vara koldioxidneutrala senast 2050. Rolls-Royce i sin tur har satt som mål att verksamheten ska vara koldioxidneutral senast 2030.

Mer information om initiativet finns på climateaction100.org.

I projektet **Mining & Tailings Safety** fick samverkan mellan investerarna sin början efter den senare tidens olyckor som inneburit många dödsfall och orsakat ekonomiska förluster om tiotals miljarder euro. Olyckorna har berott på att dammar med gruvavfall har kollapsat. Enligt uppskattning finns det cirka 18 000 dammar världen över, varav cirka 3 500 bedöms vara aktiva.

Påverkansarbetet leds av Engelska kyrkans pensionsfond tillsammans med de svenska AP-fondernas etikråd. I initiativet krävs att ett oberoende och offentligt internationellt övervaknings- och klassificeringssystem inrättas för gruvbolagens avfallsdammar. Samtidigt krävs årliga revisioner av avfallsdammarna och kontroll av att säkerhetsstandarderna följs. Det borde finnas en offentlig databas med information om alla dammar.

Påverkan inleddes genom att kontakta nästan 700 bolag världen över och kräva tillgång till uppgifter om deras gruvavfallsdammar.

- Uppgifterna bör vara bekräftade av styrelseordföranden och/eller verkställande direktören och bör finnas tillgängliga på företagets webbplats
- Informationen bör innehålla uppgifter om alla dammar som bolaget på något sätt är involverade i
- Företagen bör meddela projektets koordinator om att informationen fyllts i.

Inom ramen för projektet har man kontaktat sammanlagt 726 bolag.

Vid utgången av april 2020 hade 45 av världens 50 största gruvbolag offentliggjort uppgifterna i fråga. Uppgifterna om flera tusen dammar är redan offentliga. Utifrån de förfrågningar som skickats kan man konstatera att 340 bolag har svarat hittills. Av företagen har 187 stycken meddelat att de inte har den typen av dammar. 153 företag har bekräftat att de har dammar. Av företagen har 42 stycken ännu inte offentliggjort uppgifterna på sina webbplatser eller också har de begärt tilläggstid. 386 företag har ännu inte svarat på kraven. Inom gruvindustrin har företag som står för cirka 86 procent av sektorns marknadsvärde hittills svarat på kraven.

Många stora gruvbolag är välvilligt inställda och positiva till att vara en del av lösningen på problemen i anknytning till lagringsdammar för gruvavfall, eftersom det i många fall handlar om situationer av typen "license to operate". Förutom förlust av människoliv och annat mänskligt lidande, orsakar olyckorna potentiellt ekonomiska förluster om tiotals miljarder euro.

Mer information om initiativet finns på churchofengland.org/investor-miningtailings-safety-initiative.

Tobacco-Free Finance Pledge är ett initiativ av organisationen Tobacco Free Portfolios. Initiativet arbetar för att finanssektorn ska sluta investera i, finansiera och försäkra tobaksbolag.

S-Bankens Förmögenhetsförvaltning anslöt sig till initiativet i början av 2019. Nedan går vi något mer ingående igenom Tobacco-Free Finance-initiativets strävan och mål.

Initiativet lyfter fram sådana finansinstitut som har infört strategier som utesluter tobakstillverkare och uppmantrar andra att följa samma modell.

Initiativet sporrar också finanssektorn att ta en aktiv roll i uppnåendet av FN:s globala mål för hållbar utveckling, till exempel SDG 3: god hälsa och välbefinnande och SDG 17: genomförande och globalt partnerskap, för att inte glömma WHO:s ramkonvention om tobakskontroll.

Initiativet höjer kunskapen inom sektorn om hur viktig finanssektorns roll är i att uppnå en tobaksfri värld samt uppmanar till att tänka om och att bryta olika finans- och affärsrelationer med tobaksbolagen. Dessutom uppmanar initiativet finanssektorn att införa anti-rökningspolicyer.

Initiativet strävar efter att framhäva att tobakssektorn är annorlunda än andra sektorer. Tobak som produkt är sådan att det inte finns någon säker användningsmängd, och det går inte heller att påverka tobaksbolagen.

Det finns skäl att observera att till exempel FN:s Global Compact-initiativ, som flera kapitalförvaltare säger sig följa, har uteslutit tobakstillverkare från initiativet. Orsaken till uteslutningen är synen på att tobakstillverkarnas verksamhet helt och hållet går mot initiativets mål.

Våra fonder har inte investerat direkt i tobakstillverkare på flera år, eftersom bolagen finns på vår uteslutningslista.

Mer information om initiativet finns på tobaccofreeportfolios.org/the-tobacco-freefinance-pledge.

CDP (tidigare Carbon Disclosure Project) är en betydande och långsiktig påverkanskanal för investerare. CDP är numera indelat i separata klimat-, vatten- och skogsprogram. Vi deltar i alla tre programmen. CDP har en viktig roll i utvecklingen av mätning och rapportering av koldioxidutsläpp under det senaste årtiondet. Investerarna har redan i årtal krävt information om företagens klimatrisker och -möjligheter i ett brev som de årligen sänder till tusentals företag. Samtidigt har de uppmanat företagen att rapportera om sina växthusgasutsläpp på ett heltäckande sätt. Rapporteringen gör det möjligt att utnyttja uppgifterna då företagens framtida verksamhetsförutsättningar analyseras, bland annat för investeringsbeslut. Den information som CDP genererar är också en god utgångspunkt vad gäller att påverka klimatförändringen och andra miljöfrågor. Databanken som CDP sammanställt under årens lopp sägs vara världens mest omfattande miljödatas.

Sammanlagt 515 investerare – till vilka vi hör – har återigen begärt uppgifter om klimatrisker och -möjligheter från tusentals företag världen över i samband med att uppgifter om företagens växthusgasutsläpp samlas in.

CDP:s vattenprogram samlar in information av företagen om riskerna och möjligheterna med deras vattenanvändning.

CDP:s skogsprogram samlar in information om hur företagen påverkar eller påverkas av avskogning och skogsskövling. Ovan nämnda fenomen står för 10–15 procent av världens koldioxidutsläpp och därför har de ett nära samband med klimatförändringen.

CDP Non-Disclousure Campaign är en kampanj där 105 investerare från 23 olika länder kräver att över 1 000 bolag med stor miljöpåverkan rapporterar uppgifter till CDP. De bolag som är föremål för påverkan har ett sammanlagt marknadsvärde på över 8 000 miljarder US-dollar och bolagens sammanlagda utsläpp är enligt uppskattning över 4 800 megaton koldioxidekvivalenter om året, vilket motsvarar USA:s växthusgasutsläpp under 2017.

Påverkan riktar sig till bolag som inte rapporterar eller som har slutat att rapportera till CDP. Närmare en femtedel (17 %) av de bolag som är föremål för påverkan rapporterar redan enligt ett program till CDP, men inte enligt de övriga program som identifierats som viktiga. Av den anledningen har bolagen ombetts rapportera även enligt dessa.

Mer information om CDP och CDP:s kampanj Non-Disclousure finns på cdp.net.

3.3 Bolagsstämmor

Vi deltog i bolagsstämmor våren 2020 i så stor utsträckning som möjligt. På grund av de exceptionella förhållandena under våren skedde deltagandet till största delen genom förhandsröstning. Totalt deltog vi i 17 bolagsstämmor.

Bolagen inom den petrokemiska industrin är kanske de mest kritiska aktörerna med tanke på klimatförändringen. Med termen kritiska avses inte enbart att bolagen och deras produkter har stor klimatpåverkan, utan också att bolagen tvingas anpassa sig till en helt annan omvärld i framtiden. Vi utövade vår rösträtt vid Exxon Mobils bolagsstämma i maj.

Vi motsatte oss valet av styrelsemedlemmar, eftersom vi anser att bolaget inte har visat tillräckligt allvar i sitt sätt att bemöta riskerna och problemen med klimatförändringen. Klimatförändringen och att beakta den i bolagets strategi är styrelsens uppgift. Dessutom understödde vi en aktieägares förslag om rollen som oberoende styrelseordförande. Vi anser att det senare även påverkar hur klimatförändringen behandlas i bolagets strategi. Därtill under-

stödde vi en aktieägares förslag enligt vilket bolaget ska rapportera om riskerna i anslutning till klimatförändringen vid investeringar inom den petrokemiska industrin. Vi understödde också en aktieägares förslag om rapportering om lobbingsåtgärder. I den rådgivande omröstningen motsatte vi oss belöning av bolagets ledning. Vi understödde en aktieägares förslag enligt vilket aktieägare som kontrollerar över 10 procent av bolaget kan sammankalla en extra bolagsstämma utan rättsligt beslut.

På bolagsstämmorna följer vi **FIM Kapitalförvaltning Ab:s ägarpolicy**. En förteckning över vilka stämmor vi deltog i och ett sammandrag av aktiviteten på stämmorna finns i bilaga 1 till denna rapport.

3.4 Direkt bolagspåverkan

Under första halvåret 2020 fortsatte vi att föra direkta konfidentiella diskussioner med fem bolag i syfte att påverka dem. Tre av bolagen är europeiska och två amerikanska. I fråga om ett bolag beslutade vi att avsluta påverkan, eftersom den övergripande bilden av bolaget har utvecklats i positiv riktning redan i flera år.

NOVARTIS

Novartis har under senare år anklagats för bland annat korruption och i övrigt bedräglig verksamhet särskilt i Grekland. Enligt anklagelserna skulle Novartis ha mutat höga tjänstemän i Grekland mot att ta sig in på marknaden och avtala om läkemedelspriser. Vi inledde påverkan under första halvåret 2019 och har fortsatt under början av 2020. Vår påverkan gäller delområdet bolagsstyrning.

BAYER

Bayer har förvärvat amerikanska Monsanto. Med Monsanto "övertog" Bayer problemen i anknytning till Monsanto. Fokus för vår påverkan är de negativa konsekvenserna av genmanipulerade produkter för lokala sorter. Dessutom bedöms naturliga pollinerare ha minskat avsevärt i en del områden på grund av odlingsväxter som är resistent mot växtgift. Vi inledde påverkan under första halvåret 2019 och har fortsatt under första halvåret 2020. Vår påverkan gäller delområdet miljö.

BHP

Under senare år har det inträffat tragiska olyckor inom gruvindustrin, bland annat då lagringsdammar för gruvavfall kollapsat. Detta har lett till att vatten och slam flödat till bebyggda områden och vattendrag. Olyckorna har orsakat enorm mänsklig förödelse och betydande ekonomiska förluster. En av dessa olyckor är Samarco-olyckan år 2015 som anses vara en av de värsta miljökatastroferna i Brasiliens historia. Samarco är dotterbolag till brasilianska Vale (på vår uteslutningslista) och BHP. Efter olyckorna har man utfört mycket säkerhetsarbete inom gruvindustrin. Vi deltar också i projektet Mining & Tailings Safety, som handlar om att förebygga denna typ av problem.

I vår egen påverkan av BHP fokuserar vi främst på sanering av området, byggande av ersättande bostäder och säkerställande av att adekvat ersättning ordnas. Vi inledde påverkan under första halvåret 2019 och har fortsatt under första halvåret 2020. Vår påverkan gäller delområdet samhälle.

WELLS FARGO

Wells Fargo har haft ett incitamentsprogram och en aggressiv försäljningskultur, vilket ledde till att man exempelvis öppnade fejkade konton till kunder och beställde kreditkort utan lov, för att anställda skulle uppfylla sina försäljningsmål. Även om Wells Fargo aktivt har försökt lösa problemen, är bolaget fortfarande föremål för kritik, kontroll och sträng reglering i fråga om sin försäljningspraxis. Vi inledde påverkan under andra halvåret 2019 och fortsatte under första halvåret 2020. Vår påverkan gäller delområdet bolagsstyrning.

WALMART

Walmart har anklagats för åtgärder mot facklig verksamhet. Vi förde diskussioner med Walmart i syfte att påverka bolaget under slutet av 2019 och början av 2020. Utifrån diskussionerna med Walmart har vi fått mer information om de händelser som hänför sig till anklagelserna riktade mot Walmart, samt mer information om vilka åtgärder som vidtagits efter händelserna. Merparten av händelserna inföll 2010–2015 och efter händelserna har Walmart ändrat sina rutiner. Utifrån de förda diskussionerna har vi beslutat att avsluta påverkan på bolaget, eftersom den övergripande bilden av bolaget har utvecklats i en bättre riktning under de senaste åren. Vi fortsätter dock att övervaka bolaget aktivt.

4 FONDSPECIFIKA HÅLLBARHETSRAPPORTER

Vi publicerar fondspecifika hållbarhetsrapporter kvartalsvis. I de fondspecifika hållbarhetsrapporterna bedöms hur väl bolagen i fonderna beaktar ESG-faktorer, dvs. faktorer som hänför sig till miljö (Environmental), samhälle (Social) och bolagsstyrning (Governance). Fonderna får ESG-poäng och ESG-betyg utifrån hur väl bolagen i fonderna presterar i ESG-frågor. Även poäng per delområde publiceras. I rapporterna publiceras dessutom ESG-betygens fördelning i fonden och hur fondernas ESG-betyg har förändrats under 12 månader.

I rapporterna publiceras även fondernas positiva miljöeffekter och fondernas positiva sociala inverkan. Dessa indikatorer anger hur stor andel av omsättningen i bolagen i fonderna som kommer från affärsaktiviteter som är positiva med tanke på miljön och samhället. I rapporterna anges även hur väl bolagen i fonderna iakttar FN:s Global Compact. Bolagen i fonderna indelas i tre kategorier utifrån eventuella brott mot normerna och hur allvarliga dessa är.

Dessutom publiceras de viktade medelvärdena för fondernas CO2e-intensitet, antalet bolag som äger fossila bränslereserver och hur stor andel av fondernas marknadsvärde de bolag som äger fossila bränslereserver utgör. I rapporterna publiceras även fondernas CO2e-utsläppsutveckling, CO2e-utsläppens fördelning mellan utsläpp på nivå 1 och nivå 2 och CO2e-utsläppens fördelning per sektor.

5 FONDERNAS KOLDIOXIDAVTRYCK

Som vanligt publicerar vi fondernas koldioxidavtryck beräknade på fyra sätt. För ränteinvesteringar kan dock inte alla beräkningssätt tillämpas. Fondernas koldioxidavtryck finns i bilaga 3 till denna rapport. Vi publicerar siffran om dataomfattningen är över 50 procent av fondens investeringar.

6 IMPACT INVESTING

Inom impact investing kanaliseras kapital till investeringsobjekt där man strävar efter att uppnå positiva och omfattande samhälls- och miljöeffekter vid sidan av ekonomisk avkastning.

Under första halvåret 2020 kunde FIM Kapitalfonder med framgång avsluta de första finansieringsomgångarna i två impact investing-fonder, FIM Lapset ja nuoret I Ky (Barn-SIB) och FIM Työllistäminen I Ky (Sysselsättnings-SIB). Investeringsobjekt för fonderna är sociala utfallskontrakt (Social Impact Bond, dvs. SIB) som ingåtts med den offentliga sektorn. Den förstnämnda fonden finansierar tidiga förutseende och förebyggande åtgärder i syfte att minska behovet av korrigerande barnskyddsåtgärder hos barn och unga som riskerar marginalisering, inklusive omhändertagande och vård utom hemmet, eftersom dessa medför höga kostnader för kommunerna. FIM Työllistäminen I Ky finansierar verksamhet som syftar till att minska långtidsarbetslösheten.

SIB-fonderna och de sociala utfallskontrakt som finansieras med hjälp av fonderna är exempel på verksamhetsmodeller som letar efter innovativa lösningar på de växande utmaningarna inom den offentliga ekonomin. Den offentliga sektorn i Finland är en av de största i världen i förhållande till folkmängden, och den försämrade försörjningskvoten ökar behovet av alternativa finansieringsmodeller ytterligare. Impact investment förväntas bli en lösning på välfärdspolitikens utmaningar. Genom verksamhetsmodellen får den offentliga sektorn tillgång till den privata sektorns effektivitetsindikatorer och utvärderingsmetoder, och den offentliga sektorn betalar för resultat och påverkan i stället för prestationer.

Vi satsar stort på att utveckla impact investment-koncepten och strävar efter att även framöver lansera nya lösningar på utmaningarna i samhället.

7 KLIMATFÖRÄNDRINGEN OCH INVESTERING

Det har talats mycket om hur var och en genom sina dagliga val kan försöka påverka klimatförändringen, men hur investering kan påverka klimatförändringen och vilka effekter klimatförändringen har på investeringar har det pratats mindre om. I maj genomförde Kantar på uppdrag av S-Banken en undersökning om hur finländarna förhåller sig till klimatförändringen och investeringar. Totalt 1 056 finländare deltog i undersökningen.

Den färskaste undersökningen visar att 80 procent av finländarna oroar sig över klimatförändringen åtminstone i viss mån. Av svarspersonerna anser 91 procent att det största ansvaret när det gäller klimatförändringen ligger hos de stora staterna. Näst mest ansvar har internationella organisationer, till exempel EU, enligt undersökningen (87 procent av svarspersonerna). Tredje störst ansvar har finansbranschen. Två av tre svarspersoner anser att finansbranschen borde ta mer ansvar än för närvarande när det gäller att motverka klimatförändringen.

Drygt hälften av svarspersonerna i undersökningen uppger att de investerar. Merparten av investerarna anser att klimatförändringen bör beaktas redan av rent ekonomiska skäl. Över hälften av svarspersonerna uppgav dock att de känner dåligt till hur deras investeringar påverkar och vilka risker i anknytning till klimatförändringen investeringarna är förknippade med. Endast 6 procent av svarspersonerna uppger att de känner mycket väl till dessa risker. De yngre ålderskategorierna är mer medvetna om riskerna med klimatförändringen för företag och vid investering än de äldre.

I undersökningen efterfrågades också vilken typ av bolag som anses vara de mest attraktiva investeringsobjekten bland inhemska investerare. Bolag vars produkter förbättrar energieffektiviteten ansågs vara mest intressanta som investeringsobjekt. Fyra av fem investerare som deltog i undersökningen ansåg att denna typ av bolag är attraktiva.

Minst intressanta upplevdes i sin tur energibolag som har kol som ett viktigt bränsle. Endast var tionde investerare ansåg att denna typ av bolag är attraktiva. Enligt undersökningen verkar de finländska investerarna undvika framför allt många bolag som förlitar sig på fossila bränslen, såsom olje- och gasbolag. Av svarspersonerna anser 66 procent att oljebolag "inte är attraktiva alls" eller "inte är särskilt attraktiva" som investeringsobjekt.

BILAGOR

Bilaga 1

Bolag	Datum	Aktivitet på stämman
Kone Oyj	25.2.2020	Rösta för förslagen i stämmokallelsen
Wartsila Abp	5.3.2020	Rösta för förslagen i stämmokallelsen
QT Group Oyj	10.3.2020	Rösta för förslagen i stämmokallelsen
Outotec Oyj	11.3.2020	Rösta för förslagen i stämmokallelsen
YIT Abp	12.3.2020	Rösta för förslagen i stämmokallelsen
Kojamo Abp	12.3.2020	Rösta för förslagen i stämmokallelsen
Huhtamäki Oyj	29.4.2020	Rösta för förslagen i stämmokallelsen
Orion Oyj	6.5.2020	Rösta för förslagen i stämmokallelsen
Tokmanni Oyj	7.5.2020	Rösta för förslagen i stämmokallelsen
Neste Abp	18.5.2020	Rösta för förslagen i stämmokallelsen
Nokia Abp	27.5.2020	Rösta för förslagen i stämmokallelsen
Exxon Mobil	27.5.2020	Rösta för punkterna 2, 4, 5, 7 och 9. Rösta mot punkterna 1 och 3. Vi deltog inte i behandlingen av punkterna 6 och 8.
Nordea Bank Abp	28.5.2020	Rösta för förslagen i stämmokallelsen
Sampo Abp	2.6.2020	Rösta för förslagen i stämmokallelsen
Stora Enso Oyj	4.6.2020	Rösta för förslagen i stämmokallelsen
Konecranes Abp	11.6.2020	Rösta för förslagen i stämmokallelsen
Valmet Abp	16.6.2020	Rösta för förslagen i stämmokallelsen

Bilaga 2

Fond	CO2e-utsläpp (ton/investerad M\$)	CO2e-utsläpp totalt (ton CO2e)	CO2e-intensitet (ton CO2e/M\$ försäljning)	CO2e-intensitet, viktat medelvärde (ton CO2e/M\$ försäljning)	Data-omfattning
FIM Brands	59	4167	60,4	46	100 %
FIM Europa	130	10477	131	113	99 %
FIM Fenno	176	13682	232	422	82 %
FIM Frontier	187	5178	273	233	63 %
FIM Fossilfri Europa ESG	19	371	32	32	99 %
FIM IG Green ESG	-	-	-	106	100 %
FIM Emerging Markets ESG	118	24739	160	152	98 %
FIM Passiv Europa ESG	117	6639	141	112	97 %
FIM Passiv USA ESG	52	6421	130	115	99 %
FIM Artificiell Intelligens	90	839	81	107	95 %
FIM USA	67	9817	117	141	100 %

Certain information ©2018 MSCI ESG Research LLC. Reproduced by permission; no further distribution.

Hur beräknas fondernas koldioxidavtryck?

Kolumnen CO2e-utsläpp beskriver portföljens normaliserade andel av investeringsobjektens CO2e-utsläpp på nivå 1 och 2. Siffran är oberoende av fondens storlek. Eftersom man i beräkningen använder innehavet i bolag kan siffran inte tillämpas på fonder som även har andra än aktieinvesteringar.

Kolumnen CO2e-utsläpp totalt beskriver portföljens andel av investeringsobjektens koldioxidavtryck på nivå 1 och 2. Fonden anses äga utsläpp från respektive företag i proportion till innehavet. Siffran är beroende av portföljens storlek. Eftersom man i beräkningen använder innehavet i bolag kan siffran inte tillämpas på fonder som även har andra än aktieinvesteringar.

Kolumnen CO2e-intensitet beskriver hur effektiv portföljen är med tanke på CO2e-utsläpp på nivå 1 och 2 i relation till produktionen som beskrivs som företagets försäljning. Fonden anses äga utsläpp från respektive företag i proportion till innehavet. Siffran är beroende av portföljens storlek. Eftersom man i beräkningen använder innehavet i bolag kan siffran inte tillämpas på fonder som även har andra än aktieinvesteringar.

Kolumnen CO2e-intensitetens viktade medelvärde beskriver portföljföretagens utsläpp på nivå 1 och 2 i relation till deras omsättning. Siffran beskriver portföljens exponering för kolintensiva företag. Siffran är inte beroende av innehavet eller portföljens storlek. Eftersom siffran inte är beroende av fondens innehav kan metoden även tillämpas på fonder som investerat i företagsobligationer.